

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLXXVII. ad annum DXC.

Parisiis, 1644

Epistola LIV. Gregorii Papae I. Ad Ioannem Episcopvm Ravennatem. De
illicita vsurpatione pallii, & de mappulis a Rauennatis clericis non ferendis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15221

EPISTOLA LIV.

GREGORII PAPÆ I.

AD IOANNEM EPISCOPVM RAVENNATEM.

De illicita vſurpatione pallii, & de mappulis a Raven-
natis clericis non ferendis.*Gregorius Ioanni episcopo Rauennati.*

Grat. dist.
100. cap. 7.
Anselm. lib.
6. cap. 87.

Grat. dist.
100. cap. 8.
Anselm. l. 6.
cap. 95. Po-
lyc. lib. 1. c.
20.

NON multum temporis interuallum est, quod qua-
dam nobis de tua fraternitate fuerant nuntiata, de
quibus vobis veniente illuc Castorio notario sanctæ, cui
Deo auctore præsidemus, ecclesiæ, subtiliter nos indica-
se meminimus. Peruenerat namque ad nos quædam in ec-
clesia vestra contra consuetudinis atque humilitatis tra-
mitem geri, quæ sola, vt bene nostis, est officii sacerdo-
talis erectio. Quæ si sapientia vestra mansuete, vel cum epi-
scopali suscepisset studio, non de illis accendi debuerat,
sed oportuerat te hæc eadem cum gratiarum actione cor-
rigere. Contra morem quippe ecclesiasticum est, si non
patientissime toleratur, quod a vobis absit, etiam iniusta
correctio. Mota autem nimis est vestra fraternitas, atque
cum tumore cordis quasi satisfaciens, scripsit nobis pallio
te non nisi post dimissos de secretario filios ecclesiæ, &
Missarum tempore, atque in litanis vt solennibus, verbis
aliquid te vſurpassse contra generalis ecclesiæ consuetudi-
nem apertissima veritate professus. Quomodo enim fieri
potest, vt illud cineris atque cilicii tempore per plateas
inter populorum strepitus agas licite, quod te agere in
conuentu pauperum nobilium, & in secretario ecclesiæ
velut illicitum excusasti? Illud tamen, frater carissime, tibi
non putauimus ignotum, quod pene de nullo metropolita-
no in quibuslibet mundi partibus sit auditum, extra Missa-
rum tempus vſum sibi pallii vendicasse. Et quod bene hanc
consuetudinem generalis ecclesiæ noueritis, vestris nobis
manifestissime significastis epistolis, quibus præceptum
beatæ memoriæ decessoris nostri Ioannis papæ nobis in
subditis transmisiſtis annexum, continens omnes consue-
tudines ex priuilegio prædecessorum nostrorum conceſ-
sas vobis, ecclesiæque vestræ, debere seruari. Confite-
mini igitur aliam esse generalis ecclesiæ consuetudinem,
post-

postquam ea quæ vos geritis, vobis ex priuilegio vendicatis. Nulla ergo vobis in hac re, vt arbitramur, poterit remanere dubietas. Aut enim mos omnium metropolitano-
rum etiam a tua est fraternitate seruandus, aut si tuæ ec-
clesiæ aliquid specialiter dicis esse concessum, præceptum-
ve a prioribus Romanæ vrbs pontificibus, quod hæc Ra-
uennati ecclesiæ sunt concessa, a vobis oportet ostendi.
Quod si hoc non ostenditur, restat postquam talia agere
neque consuetudine generali, neque priuilegio vendicas,
vt vsurpasse te comprobes quod fecisti. Et quid dicturi su-
mus futuro iudici, frater carissime, si illud quoque graue
iugum atque vinculum ceruicis nostræ, non dico pro ec-
clesiastica, sed pro quadam sæculari nobis dignitate de-
fendimus, grauari nos iudicantes, si tanto pondere vel par-
ui temporis spatio careamus? Decorari pallio volumus,
forsan moribus indecori, dum nihil in episcopali ceruice
splendidius fulget quam humilitas. Oportet igitur frater-
nitatem tuam, si honores suos sibi quibuslibet argumentis
stabili proposuit mente defendere, aut generalitatis vsum
ex non scripto sequi, aut ex scriptis priuilegiis se tueri.
Quod si postremo nihil horum est, aliis metropolitans hu-
iusmodi te præbere nolumus præsumptionis exemplum.
Sed ne forte putes, nos hæc vobis scribentes, quæ pro fra-
terna sunt caritate neglexisse, scitote in nostro scrinio de
priuilegio ecclesiæ tuæ subtiliter perquisitum. Et quidem
quædam inuenta sunt, quæ omnino possint fraternitatis
tuæ intentionibus obuiare, nihil autem in quo de huiusce-
modi capitulis pars vestra possit ecclesiæ roborari. Nam
& de ipsa consuetudine tuæ, quam opponis, ecclesiæ, quæ
vobis olim, vt a patribus vestris probaretur, scripsimus;
iam non satis sollicitudinem gessisse cognoscite, inqui-
rentes filios nostros Petrum diaconum, atque Gaudio-
sum primicerium, nec non & Michaelium defensorem
sedis nostræ, vel alios qui pro diuersis responsis Rauen-
nam a nostris decessoribus sunt transmissi, & hæc te in
præsentia sua egisse districtissime negauerunt. Apparet
igitur secreto non potuisse geri, nisi quod vsurpabatur il-
licite. Vnde quod latenter subintroductum est, nulla de-
bet stabilitate persistere. Quæ ergo superflue a te vel a
tuis decessoribus sunt præsumpta, cum caritatis intui-

Grat. 25.
q. 1. c.
Idco. §. pri-
uilegio.
Bur. lib. 1.
cap. 121.

Ioan. diac.
lib. 4. c. 1.

tu, atque cum fraterna stude benignitate corrigere. Nul-
latenus, non dico per te, sed per aliorum vel decesso-
rum tuorum normam ab humilitatis tentes regula de-
uiare. Vt enim ea quæ superius dixi breuiter colligam, ad-
moneo quatenus, nisi decessorum meorum munificentia
tibi hæc per priuilegium attributa docueris, vt in plateis
pallium vltius ferre non præsumas, ne non habere & ad
Missas incipias, quod audacter & in plateis vsurpas. De se-
cretario autem, quod fraternitas tua resedisse cum pallio,
& filios ecclesiæ suscepisse & fecit & excusauit, nunc inte-
rim nihil querimus, quia Synodorum sententiam sequen-
tes, minores culpas, quæ negantur, vlcisci recusamus. Hoc
tamen quia semel & iterum sit factum cognouimus, sed
fieri vltius prohibemus. Fraternitas autem tua sit omni-
no sollicita, ne hoc quod præsumptioni inchoanti adhuc
ceditur, in proficiēte deterius vindicetur. Conquesti præ-
terea estis, quod quidam de sacerdotali ordine Rauennatis
ciuitatis, peccatis imminentibus, grauibus sint criminibus
inuoluti. Quorum causam vel illic te discutere volumus,
vel huc eos, si tamen probationum difficultas pro loco-
rum longinquitate non impedit, ad hæc ipsa discutienda
transmittere. Quod si vel ad tuum iudicium, vel ad nos,
maiorum fulti patrocini, quod non credimus, venire de-
spexerint, & in obiectis sibi capitulis contumaciter respon-
dere noluerint, volumus vt eis post secundam & tertiam
admonitionem tuam, ministerium sacri interdicas officii,
atque nobis de contumacia eorum, scriptorum tuorum te-
nore renunties, vt deliberemus quemadmodum actus eo-
rum debeas subtiliter perscrutari, atque secundum diffini-
tiones canonicas emendare. Cognoscat igitur fraternitas
tua de causa hac nos plenissime absolutos, ex eo quod vo-
bis causas ipsas commisimus subtiliter perquirendas, at-
que omnia peccata eorum, si inulta venerint, & omne pon-
dus discussionis huius in tuæ animæ redundare periculum;
sciens nullam dilectionem vestram excusationē apud fu-
turum iudicem habituram, si non excessus cleri tui cum
summa canonici rigoris seueritate correxeris, & hos, qui-
bus hæc fuerint approbata, sacros vltius ordines teme-
rare permiseris. Illud autem quod pro vtendis a clero ve-
stro mappulis scripsistis, a nostris est clericis fortiter ob-

Grat. dist.
93 cap. 22.
Ioan. diac.

niatum, dicentibus nulli hoc vnquam alii cuiuslibet ecclesie concessum fuisse: nec Rauennates clericos illic, vel in Romana ciuitate tale aliquid cum sua conscientia præsumpsisse: nec si tentatum esset ex furtiua vsurpatione sibi præiudicium generari. Sed etiamsi in qualibet ecclesia hoc præsumptum fuerit, asserunt emendandum, quod non concessione Romani pontificis, sed sola surreptione præsumitur. Sed nos seruantes honorem fraternitatis tuæ, licet contra voluntatem antedicti cleri nostri, tamen primis diaconibus vestris, quos nobis quidam testificati sunt etiam ante eis vsos fuisse, in obsequio dumtaxat tuo mappulis vti permittimus: alio autem tempore vel alias personas hoc agere vehementissime prohibemus.

lib. 4. cap. 2.
Anselm. lib.
7. cap. 188.

EPISTOLA LV.

IOANNIS RAVENNATIS EPISCOPI

AD GREGORIVM PAPAM.

De vsu pallii, & mappulis, & diuersis ornatibus.

REVERENDISSIMVS conseruus meus Castorius apostolicæ sedis vestræ notarius reddidit mihi domini mei epistolam, consortem mellis & vulneris. Quæ sic tamen infixit aculeos, vt locum non subtraheret medicinæ. Nam qui superbiam, diuinum sequens iudicium, reprehendit, merito se mitem ac placidum quodammodo profitetur. Commemorastis igitur quod ego nouitatis ambitione pallii vsus supra quam antecessoribus meis indultum fuerat vsurpassem. Quam rem proprii domini mei conscientia, quæ diuina regitur dextera, nullo modo credere patiatur, nec ad opinionis incerta aures sacratissimas aperire. Primum, quia licet peccator, noui tamen quam graue sit terminos nobis a patribus affixos transcendere, & quod omnis elatio nihil aliud habeat quam ruinam. Nam si maiores nostri in regibus superbiam non tulerunt, quanto magis non est in sacerdotibus sustinenda? Deinde recolo me in sinu atque in gremio sacrosanctæ ecclesiæ vestræ Romanæ enutritum, & Deo auxiliante prouectum. Et quibus ausibus ego sanctissimæ illi sedi, quæ vniuersali ecclesiæ iura sua transmittit, præsumpserim obuiare, propter cuius conseruandam auctoritatem, sicut Deo manifestum est, mul-

Concil. Tom. 13.

Tt ij